

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr.39g/2019

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi
ale articolului 18 alin. (2) din Legea nr. 105 din 13 martie 2003
privind protecția consumatorilor [așa cum a fost modificată prin
Legea nr. 153 din 1 iulie 2016]

CHIȘINĂU

25 februarie 2019

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlii Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dnei Raisa APOLSCHII,
dlii Aurel BĂIEȘU,
dlii Corneliu GURIN,
dlii Artur REȘETNICOV,
dlii Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Ludmila Chihai, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 21 februarie 2019,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 25 februarie 2019 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 18 alin. (2) din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor [așa cum a fost modificată prin Legea nr. 153 din 1 iulie 2016], ridicată de către dl avocat Constantin Scutelnic, în dosarul nr. 2a-2913/18, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională pe 21 februarie 2019, de către un complet de judecată de la Curtea de Apel Chișinău (Maria Guzun, Grigore Dașchevici și Liuba Pruteanu), în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 15 martie 2017, dl Vasile Bîrcă a depus o cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „Excelent Capital” privind încasarea contravalorii serviciilor, a penalităților și a cheltuielilor de judecată.

4. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 14 iunie 2018, cererea de chemare în judecată înaintată de către dl Vasile Bîrcă împotriva S.R.L. „Excelent Capital” a fost admisă.

5. Pe 21 iunie 2018, S.R.L. „Excelent Capital” a contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 14 iunie 2018.

6. Pe 10 ianuarie 2019, dl avocat Constantin Scutelnic, apărător ales al S.R.L. „Excelent Capital”, a ridicat excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 18 alin. (2) din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor [așa cum a fost modificată prin Legea nr. 153 din 1 iulie 2016]. Aceste prevederi stabilesc că „dacă vânzătorul, prestatorul refuză să satisfacă reclamația consumatorului conform prevederilor alin. (1), ei sunt obligați să dovedească vina consumatorului în ceea ce privește deficiențele apărute la produsul vândut, serviciul prestat prin

expertiza tehnică efectuată de o terță parte competentă în domeniu, abilitată în conformitate cu legislația, într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării pretenției de către consumator. În caz contrar, ei sunt obligați să îndeplinească cerințele prevăzute la alin.(1)”.

7. Prin încheierea din 12 februarie 2019, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

9. Prevederile relevante ale Legii nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor [așa cum a fost modificată prin Legea nr. 153 din 1 iulie 2016] sunt următoarele:

Articolul 18 Remedierea, înlocuirea, restituirea contravalorii produsului, serviciului necorespunzător, reducerea prețului

(1) Remedierea gratuită a deficiențelor apărute la produs, serviciu, înlocuirea gratuită sau restituirea contravalorii produsului, serviciului necorespunzător în cadrul termenului de garanție sau termenului de valabilitate, deficiențe care nu sunt imputabile consumatorului, se face necondiționat de către vânzător, prestator într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării reclamației de către consumator sau în termenul stabilit prin contract.

(2) Dacă vânzătorul, prestatorul refuză să satisfacă reclamația consumatorului conform prevederilor alin. (1), ei sunt obligați să dovedească vina consumatorului în ceea ce privește deficiențele apărute la produsul vândut, serviciul prestat prin expertiza

tehnică efectuată de o terță parte competentă în domeniu, abilitată în conformitate cu legislația, **într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării pretenției de către consumator**. În caz contrar, ei sunt obligați să îndeplinească cerințele prevăzute la alin.(1).

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. În argumentarea excepției de neconstituționalitate, autorul consideră că termenul de 14 zile, instituit prin articolul 18 alin. (2) din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor [așa cum a fost modificată prin Legea nr. 153 din 1 iulie 2016], este unul foarte mic pentru a demonstra vinovăția cumpărătorului, prin efectuarea unei expertize a produsului vândut și/sau a serviciului prestat. Ca urmare a nerespectării acestui termen, vânzătorul și/sau prestatorul este obligat să plătească despăgubiri sau să restituie contravaloarea bunului ori să-l înlocuiască.

11. În opinia sa, prevederile contestate contravin articolelor 20 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Legii nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl avocat Constantin Scutelnic, în dosarul nr. 2a-2913/18, pendinte la Curtea de Apel Chișinău. Sesizarea este formulată de către un subiect căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă textul „într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării pretenției de către consumator” din articolul 18 alin. (2) din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor [așa cum a fost modificată prin Legea nr. 153 din 1 iulie 2016].

16. Curtea menționează că impunerea unui termen în interiorul căruia vânzătorul și/sau prestatorul trebuie să remedieze deficiențele produselor sau serviciilor este o măsură concepută să protejeze consumatorul, aflat într-o poziție dezavantajoasă. În acest fel, legislatorul îi responsabilizează pe vânzătorii și/sau pe prestatorii implicați în comercializarea produselor și serviciilor și, în consecință, asigură un nivel sporit de protecție a consumatorului.

17. În cazul în care vânzătorul și/sau prestatorul refuză să satisfacă reclamația consumatorului, ei sunt obligați să dovedească vina consumatorului în ceea ce privește deficiențele apărute la produsul vândut,

serviciul prestat prin expertiza tehnică efectuată de o terță parte competentă în domeniu, abilitată în conformitate cu legislația, într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării pretenției de către consumator. Prin refuzul satisfacerii reclamației consumatorului, vânzătorul și/sau prestatorul își aroga sarcina demonstrării vinovăției consumatorului.

18. Astfel, Curtea observă că termenul de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării pretenției de către consumator este un termen în care vânzătorul și/sau prestatorul trebuie să depună o cerere de efectuare a expertizei tehnice. Curtea reține că, la aplicarea prevederilor contestate, instanța de judecată trebuie să țină cont inclusiv de prevederile legale care reglementează modul și procedura de efectuare a expertizelor potrivit exigențelor interpretării sistematice.

19. Cu referire la încălcarea prevederilor articolului 20 din Constituție, Curtea menționează că prevederile legale care fac obiectul excepției de neconstituționalitate nu îngădesc accesul la justiție al vânzătorului și/sau al prestatorului.

20. Având în vedere cele menționate supra, Curtea reține că excepția de neconstituționalitate este nefondată.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 18 alin. (2) din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor [așa cum a fost modificată prin Legea nr. 153 din 1 iulie 2016], ridicată de către dl avocat Constantin Scutelnic, în dosarul nr. 2a-2913/18, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

Chișinău, 25 februarie 2019

DCC nr. 31

Dosarul nr. 39g/2019